

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. főközségi (Arany Bika bérház). Tel.: 113. (7 mellékállomással.) Szerkesztőségi hiv. órák d. u. 3-7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) félemelet. Telefon: 113. (7 mellékállomással). Hivatalos órák: reggel 8-este 6-ig.

A külügyminiszterek tanácsától a magyar békeszerződés feltételeinek enyhítését kérjük

Közvetlen tárgyalásokat Romániával, csereterületet Csehszlovákiától a három községért és kártérítési kötelezettségeink mérséklését!

A magyar kormány a washingtoni magyar követ közvetítésével jegyzéket juttatott el a külügyminiszterek tanácsához és abban a magyar békeszerződés politikai és gazdasági feltételeinek enyhítését kéri.

Mezőtúron a Független Kisgazdapárt gyűlésén vasárnap Gyöngyösi János külügyminiszter foglalkozott a béketárgyalásokkal.

Mint szenvedő fél csatlakozunk Molotov külügyminiszter azon megállapításához — mondotta a többi között — hogy a békekonferencián sok igazságtalanság történt. Súlyos mulasztás történt az erdélyi magyar kisebbség sorsának rendezése tekintetében. Erre vonatkozólag memorandumban fordultunk a külügyminiszterek newyorki érte-

kezletéhez és ebben kérjük, hogy a békeszerződésben kötelezzék közvetlen tárgyalásokra Romániát, valamint hogy mellőzzék a három dunamenti községnek Csehszlovákiához való csatolását vagy ha ez nem történne meg, utasítsák Csehszlovákiát megfelelő csereterület átengedésére.

Végül kérjük a memorandumban, hogy háborús fizetési kötelezettségeinket hozzák összhangba az ország jelenlegi leromlott gazdasági teljesítőképességével.

A magyar-csehszlovák lakosságere egyezmény végrehajtásáról szólva megállapította, hogy a magyar kormány az egyezményen túlmenően is újabb előzetes megállapításokat szeretne megkérni, amelyek engedélyezték ötszáz magyarországi szlovák család előzetes áttelepülését Hajlandók vagyunk

további előzetes engedélyre, sőt cserére is, ha a csehszlovák kormány eleget tesz annak a vállalt kötelezettségének, hogy a szlovákiai magyarok vagyonelkobzását megszünteti és a keresztfüktől megfosztott magyarok részére biztosítja a létfenntartást.

Megállapította a külügyminiszter, hogy ebben a vonatkozásban nemcsak tetteket, de még csak jószándékot sem tapasztalunk. Végül a külügyminiszter röviden foglalkozott a belpolitikai válsággal és megállapította, hogy a koalíciós együttműködésnek zavartalannak és konstruktívnak kell lennie.

A külügyminiszterek tanácsa hétfőn délután folytatta a román béketervezet folytatását és esetleg megkezdte a bolgár béketervezet vitáját is.

A politikai és gazdasági élet biztonságát hirdette Nagy Ferenc miniszterelnök

Nagy Ferenc miniszterelnök a Kisgazdapárt hatvani nagygyűlésén országos figyelmet keltő beszédet mondott az időszerű kérdésekről.

Nagy mértékben osztom azt a felfogást — kezdte szavait a miniszterelnök — hogy a kormány tagjai ne szerepeljenek túlságosan sokáig a nyilvánosság előtt ezekben az időkben, hanem végezzenek munkájukat. A hatvani gyűlés az utolsó ezen az estén, amelyen résztveszek, ezért olyan formában szólok most, mely bizonyos mértékben eltér a népgyűlési beszédekétől.

Szeretném azt a gondolatot hirdetni, hogy a magyar nép adja a háború elvesztése, az összeomlás után másfél évtől ebben a helyzetben van. Nyugodtan elmondhatom, hogy Magyarország fejlődésnek utján van és olyan mértékben emelkedik, amellyel nem igen díszelkedhetik körülöttünk Európában egyetlen nép sem. — Megállapítottuk a kormányzás legserényesebb formáját, amelyből egyetlen társadalmi réteg és egyetlen politikai párt sem marad ki, hanem minden demokratikus párt részvesz és ezzel vállalja a felelősséget a kormányzat jelleme és a nemzet jövőjéért. Bölcsen határoztak azok, akik Debrecenben úgy döntöttek, hogy összefogják az erőket. Természetes, hogy az együttműködés akkor, amikor az egyes pártok közötti nemcsak gyászolati programban, de világnézeti téren is különbségek vannak, nem lehetett abszolút zavartalan. Minden pártnak áldozatot kellett hoznia, hogy az együttműködésben részt vehessen. Mi, kisgazdapártiak hoztuk a legnagyobb áldozatot, a legtöbb lemondást vállaltuk.

De ez a politikánk meg is hozta gyümölcsét. Meg tudtuk tartani a legelső írsza demokratikus választást Délkelet-Európában, ami nemzetközi tekintélyünket erőteljesen megnövelte.

Normális gazdasági viszonyoktól túlságosan messze vagyunk még, de olyanokat kezdünk teremteni, amelyekből ma már számításokat lehet végezni. Körültek megállapították, hogy a gazdasági és politikai konszolidáció után olyan szilárdan nem halad előre egyetlen délkelet-európai nép sem, mint a magyarok. Szeretném, ha a magyar nép széles rétegei is méltányolnák ezeket az eredményeket és oda-mélnék azokhoz a hiányosságokhoz, amelyek a politikai és gazdasági életben ma még kétségtelesen fennállanak. Másfél év alatt a legjobb igyekezettel sem lehetett hibátlanná tenni politikai és gazdasági életünket.

A magyar népnél szükség van önbizalomra. Aki a néphez szól, vagy ír, érezze a felelősséget és ne hirdessen depressziót. Minden pártnak és politikuskának egy a kötelessége: erősíteni a magyar nép hitét és akaraterejét. A demokrácia gazdasági politikájának csak egy célja lehet: megmutatni az elmulrt idő elnyomó kapitalista gazdasági politikájával szemben, hogy a magyar nép helyes államvezetés és becsületes gazdaságpolitika mellett nem kénytelen más népek mögött kulogni. De nem vállalhatjuk mi, a demokrácia vezetői azt a minimális programot, hogy éppen csak megéljünk, hanem hozzá kell tennünk, a fejlődés célkitűzését. Vállalnunk kell, hogy a magyar paraszttól a dán paraszthoz hasonló jó módban élő gazdag parasztot fogunk csinálni, a

magyar munkásból pedig elégedett és tulajdonoszerésre is képes, jó módban élő munkást. Ennek előfeltétele, hogy eddigi eredményeink lebecsülésével ne kedveljenítsük el a magyar dolgozókat. Vigyáznunk kell arra, hogy a haladásnak ezt a külföldön is elismert jó irányát politikailag ne rontsuk. Ne tegyük egymást felelőssé a hiányosságokért. Mérsékelni kell a külön kívánságokat, míg el nem értük a nemzet felemelkedését.

Arra kell törekedni, hogy megteremtjük a gazdasági élet biztonságát. Hogy aki abban reménykedik, akár egyszerű munkáral, akár kisebb-nagyobb befektetéssel, akár meglévő ősi tőkéjével, ezzel nyugodtan számolhasson, ne kelljen bizonytalanságtól tartania. Ez a gazdasági fejlődés egyik leglényegesebb feltétele. A gazdasági életben a fejlődés nagymértékben meggyorsul, ha mindenki a rendelkezésre álló kisebb vagy nagyobb tőkét a biztonság tudatával helyezi el a gazdasági életben. Ezért is törekedünk a stabilizációra.

Az ilyen irányú kijelentéseinket félreértették. Félreértették a munkáspártok oldalán, holott a fejlődés elől mi sem akarunk és mi sem fogunk elzárkózni. Tudjuk nagyon jól, hogy a fejlődés irányja a gazdaságpolitikában a munkások fokozottabb bejolyása a munka területére és a munka eszközére. De félreértettek a másik oldalon is, ahol egyesek arra gondolnak, hogy a tőke éppúgy korlátlanul nekiállhat kizsákmányolni a magyar parasztot és munkást, mint ahogy tette ezt a múltban. Azon a címen, hogy a tőke biztonságát a gazdasági élet stabilizálását hangsúlyoztuk, még nem fejlődhet

ki egy rablókapitalizmus.

Biztonságot kell teremteni más területeken is. De nem egyik vagy másik politikai párt vagy világnézeti biztonsgát, hanem olyan biztonsgára kell törekedni, amely az egész magyar demokrácia biztonsgát jelenti. A demokráciát a magyar nép százados elnyomtatása alatt állandóan óhajtotta. Ezt meg kell védenünk biztosítani kell a jövőjét. Eppen ezért a demokrácia két oldalán mutakozó jelenségek tekintetében is mértékértásra van szükség. Nem szabad azt hangoztatni, hogy majd eljön az idő, amikor az egyik oldal a másik oldalal leszámol. Nem szabad azt hinni például az én pártomnak, de a tőlünk jobbra állóknak sem, hogy előbb meg egyszer az idő, amikor itt a magyar munkásság politikai irányzatával le lehet számolni. Tudomásul kell venni, hogy a szocializmusnak hatalmas tömegek a képviselői az egész világon, itt nálunk is s ezeknek a széles tömegeknek jözik van a maguk politikai életformája felé törekedni. Hiú ábránd azt hinni, hogy jöhet olyan évtized, mely a demokráciát alá-ássa és ellenforradalmi megmozdulással a régi világot teljes mértékben visszahozhatja. Viszont a másik oldalon tudomásul kell venni, hogy a magyar nép nagy többségének kialakult életformái, életvitelének vannak, ki nem mondható, de átél világnézete van és nem szabad tagadásba venni, hogy ez is a demokráciának tartozéka. Nem szabad azt hinni az egyik oldalon, hogy a demokrácia akkor tisztul meg, ha folyton jobbfelé megyünk, a másik olda-

lon pedig azt, hogy a demokrácia csak akkor marad meg, ha állandóan balra jobboldal. Meg kell találni a magyar politikai élet szintézisét és akkor azok az eredmények, amikről szóltam, meg-sokasodnak a magyar nép életében. Nem szabad látszólagos, az egyik vagy másik oldal számára talán pillanatnyi előnyt jelentő sikerért kockáztatni az egész magyar demokráciát s vele a magyar nép holdogulását.

Beszéde végén a miniszterelnök a békeszerződés newyorki tárgyalásával foglalkozott s a következőket mondotta:

Szeretném rányitani a külügyminiszterek figyelmét a magyar nép mérhetetlen erőfeszítéseire. Szeretném ha megfáradnak, hogy egyetlen népet sem sújtott a háború olyan szörnyű kíméletlenséggel, mint hennünket. Szeretném, ha megértették, hogy nem szabad a magyar demokráciára olyan elviselhetetlen terheket róni, amelyek alatt ez a nemzet összeroppan.

A miniszterelnök beszédét számtalanszor szakította meg teletszónnyilvánítás, a beszéd végén pedig percekig hangzott az éljenzés.

Báranyos Károly közéleti-ügyi miniszter szövege után. Különböző köznyelviéseket jelentett be a beszölgölygés terén. Közölte, hogy novemberben az egész országban mindenki részeseül cukorlításban és közlelesen a zsi-radékolást is biztosítani lehet. Közölte azt is, hogy a tavaszi vész céljára kanadai Manijoba búr- zát szeretnék vásárolni nagyobb mennyiségben.

Amerika visszaadja hajóinkat

A Reuter iroda értesülése szerint az Egyesült Államok kormánya értesítette a magyar kormányt, hogy a Duna németországi és ausztriai szakaszán, az amerikai őrízetben lévő 147 magyar hajót rövidesen visszaadják Magyarországnak. Feltételt nem kötöttek.

Még nem érkezett hivatalos értesítés

A frankfurti amerikai katonai rádióállomás jelenti: Washingtonban az amerikai kormány szövege hivatalosan közölte, hogy az

amerikai övezetben lévő magyar duna hajókat a magyar kormány szabad rendelkezésére bocsátják. Az amerikai kormány döntéséről egyidejűleg értesítették a Németországban és Ausztriában működő amerikai hatóságokat azzal, hogy a hajókkal Magyarország szabadon rendelkezhetik. Az amerikai jelentés megemlíti, hogy a hajók felszabadítása azután történt, hogy a magyar kormány több ízben kérte a járművek visszaszolgáltatását.

erről a döntérről hivatalos értesítés eddig nem érkezett.

A francia választások eredménye

Vasárnap lezajlottak a francia országai választások. Az új nemzetgyűlés megválasztása során a szélsőbal és a szélsőjobb oldal tört előre.

A szavazatok alapján a mandátumok megoszlása a következő: Kommunista párt 167, szocialista párt 93, baloldali tömörülés 59, népi köztársasági mozgalom pártja 159, köztársasági szabadságpárt és mérsékelték 82. A szavazati arány szerint a kommunista párt, a szavazatoknak 29,09, a szocialista párt 17,70, a népi köztársasági mozgalom 23,50, a baloldali tömörülés 19,98, a köztársasági liberális párt és mérsékelték 15,10 százalékát nyerték el. Összesen 19.148.000 szavazatot adtak le.

Az FFP az anyaország kerületeiből hétfőn reggelig beérkezett eredményeket párhuzamba állítja a július 2-án megtartott választási eredményekkel. A nyereség és veszteség így oszlik meg:

Kommunisták 18 nyereség, szocialisták 24 veszteség, népi köztársasági mozgalom pártja 3 veszteség, baloldali tömörülés 8 nyereség, köztársasági demokrata párt és mérsékelték 26 nyereség. A kommunisták és szocialisták együttesen sem rendelkeznek abszolút többséggel. (MTI)

Igazolvány képek
HOEVÁTH FOTÓTEL,
Bismolty utca 1 b.

CSOKONAI SZÍNHÁZ KAMARA
November 12-én, kedden 7 órakor

S Z I N H Á Z
November 12-én, kedden 7 órakor

Szöktetés a szerályból
NAGY OPERA-EST az Állami Operaház művészeinek fellépésével. — Bérlet szünet. — TELEFON 110.

L I L I
Klasszikus operett.

Kenyérgond, szántás-vetés, tanítóhiány, járvány, cigánykérdés...

A vármegye közigazgatási bizottsága tegnap ülést tartott. Az előző jelentés szerint a megye kenyérelátásának kérdése még mindig aggasztó. A bajok onnan származnak, hogy a megye készleteit Debrecen számára vásárolják fel. A megye felterjesztéssel fog élni a közellátásügyi miniszterhez, hogy ne adjon ki Debrecen számára vásárlási engedélyt a megyére.

Dr. Hollóssy tisztifőorvos jelentése szerint 146 fertőző megbetegedés történt a megyében 12 halálessel. Két iskolát járvány miatt bezártak. A jéggyűjtő helyeket kijelölték a megyében. A cigánykérdés megoldására javaslatot fog kidolgozni, mert egyes járványok terjedésében a megyei cigánytelepeknek nagy szerepe van.

A tanfelügyelői jelentés szerint a megye nem állami iskoláiban nagy a tanítóhiány. Kabán 920 gyermeket 7 tanító tanít. Az ének oktatási tanfolyamok a megyében is megindultak, az énekkultúra felügyeletével Orosz Istvánt bízták meg.

Végh István gazdasági főfelügyelő jelentette, hogy a szántás az előírt terület 70-75 százalékán megtörtént, a vetés a 60-65 százalékán. A rákoslótól nem kell tartani, mert a pocokok és hőségek a szárazság folytán sok helyen kipusztultak. Újabb 200.000 forint szántási hitelt fog kapni Debrecen és a megye. A helyi olajpogácsa készletek felhasználására lépések történtek.

Juhász Gyula főállatorvos jelentése szerint lépfene van Püspökáldásiban, sertéspestis Hajdúnánáson. A főispán a B-listázott állatorvosok teendőinek ellátására megbízta dr. Nagy Gyula és dr. Kiss Ernő állatorvosokat.

A szociális felügyelőség jelentette, hogy Hajdúnánáson a szociálpolitikai bizottság szociális alapot létesít a hálok, mulatságok 10 százalékos megadóztatásával és számlabélyegek bevezetésével.

Nahóczky Miklós közellátási főfelügyelő beszámolt a megyei közönségek s városok gazdálajstromainak felülvizsgálatáról. Nagy mulasztásokat fedeztek fel: Bőszörményben 17.000 kat. holdról hiányzik a gazdálajstrom, de minden községben legalább 3-500 hold különbség mutatkozik a tényleges szántóterület és gazdálajstrom között.

Egy hónap óta ég az Ecsedi-láp

Szatmár-Bereg gazdasági felügyelője jelentésében beszámolt arról a súlyos kárról, amely az Ecsedi láp környékén történt. A jelentés szerint a lápi tűz az elmúlt hónapban tovább pusztított.

A leégett terület mintegy 3000 kat. holdra becsülhető. A környékbeli gazdák és hatóságok tehetetlenek a felbecsülhetetlen értéket pusztító tüzzel szemben.

A jugoszláviai választás

A belgrádi rádió jelentése szerint a szerb és horvát népköztársaságban vasárnap estig a választók 100 százaléka adta le szavazatát a falvakban, míg a városokban 90-95 százalékos szavazott le. Pontos adatokat csak hétfőn állapítanak meg.

Az olasz községi választások

Az angol rádió jelenti, hogy az olaszországi községi választásokon a kommunálkiből és a kisebb baloldali pártokból álló népi tömb szerezte meg a vezetést. A népi tömböt a keresztény demokráciák támogatják.

Milyen szállítási igazolvány érvényes burgonyaszállításra

A Hivatalos lap vasárnapi számban rendelt jelent meg, amely szerint azok a burgonyaszállítási igazolványok, amelyeket a terményforgalom miniszteri biztosa a szabadforgalmi burgonyának Szabolcs, Szatmár-Bereg, Zemplén és Hajdú vármegye területéről történő elszállítása céljából állított ki, a rendelet hatálybalépésével hatályukat veszítik. A beszállítási kötelezettség teljesítésére beszállított burgonya szállításához szükséges terménybeszállítási felhatalmazott előzőleg elszállítási igazolványok továbbra is érvényesek.

A rendelet értelmében ezentúl szabadforgalmi burgonyát a közpénzügyi előjárás útján kiállított szállítási igazolvány kivételével, csak olyan szállítási igazolvánnyal lehet szállítani, amelyet a terményforgalom miniszteri biztosa 1948 november 10. napja után állított ki és azt érvényes szövegű helyegyzővel felülbélyegezte. A közellátásügyi miniszter új rendelete a régebbi burgonyarendeleetet úgy módosítja, hogy

A börtönügylek volt intézőjét életfogytiglanra ítélik

A budapesti mépbíróság életfogytiglani fegyházra ítélte népelellenes bűntettek miatt dr. Thury György miniszteri osztályfőnököt, aki a börtönügylek és a fiatalok ügyeinek intézője volt az elmúlt rezsimben. Antal István, a halálra ítélt propagandaminiszter is a tanúk között volt. A szokásos bírói figyelmeztetésre: nem köteles oly vallomást tenni, melyvel esetleg önmagát terheli — Antal megtagadta a vallomást. A népbíróság megállapította, hogy a tárgyaláson felmerült adatok népelellenes bűncselekmény miatt eljárás megindítását teszik szükségessé Antal István ellen újlag, továbbá dr. Zehér Lajos ny. kuriai tanácselnök, Bukovszky József börtönigazgató, Méray László államtitkár és Korpássy Gyula ny. miniszteri titkár ellen.

KALAPJA piszkos szakszerűen tisztítja, formázza a ij. DALMI kalaposmester, Vár. a. 2.

SZÍNHÁZ — MOZI

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Kedden 7 órakor: Szöktetés a szerályból. Bérlet szünet.
Szerdán du. fél 4-kor: Piroška és a farkas. Gyermek előadás.
Szerdán 7 órakor: Szöktetés a szerályból. Bérlet szünet.
Csütörtökön fél 4-kor: Piroška és a farkas. Gyermek előadás.
Csütörtökön 7 órakor: Meztelen lány. Bérlet szünet.
Pénteken 7 órakor: Maya, Premier bérlet.
Szombaton 5 órakor Maya, A. bérlet 14.
Vasárnap du. fél 4-kor: Maya, Bérlet szünet.
Vasárnap 7 órakor: Maya, Bérlet szünet.
Hétfőn 7 órakor: Maya, C bérlet 14.

KAMARA SZÍNHÁZ
Kedden 7 órakor: Lili.
Csütörtökön 7 órakor: Az Ady Tarsaság V. hangversenye.
Szombaton 6 órakor: Új módszer.
Vasárnap 7 órakor: Új módszer.
Kedden 7 órakor: Lili.

NAGY OPERA-EST lesz ma a Csokonai Színházban. Mozart vigoperája a Szöktetés a szerályból kerül előadásra Fehér Pál, Somló József és Kálmán Oszkár operaházi tagok vendégszereplésével.

Vendégszerepléseket kötött le huda-pesti utján Belezay színiaigazgató. Jön az Oszintéség pesti színházi együttese: Mezey Mária, Ajtay Andor és Báday. A teljes Nemzeti Színház-gárda játssza el Debrecenben Molnár György rendezésében november folyamán Debrecenben. A színház egyéb ként a Maya és Egy csók és más sommi reprizeire, prózában pedig Molnár Lillomának felújítására, az idei legnagyobb fővárosi sikerre, a Janikó-ra készül.

SZINESZBÁL lesz 16-án, szombaton este előadás után a Csokonai Színházban.

Jól sikerült a Rendőr-bál

Demokratikus formák között, a teljes siker jegyében folyt le az Arany Bika dísztermében a Rendőr-bál. A nagyterem zsúfolásig megtelt közönséggel. Szívneműs műsor vezette be a mulatságot. A Rendőrzenekar indulója után dr. Molnár György rendőrfőkapitány nyitotta meg az előadást üdvözlő a közönséget, melynek sorában a debreceni közönség minden rétege képviselve van. Ezt kedvező jelnek tekintik. Két év alatt ez a rendőrség igen sokat fejlődött, a hibák helyes önkritikával kiküszöbölődnek. Megemlékezett a határban, posztján ezekben az órákban szolgálatát teljesítő névtelen magyar rendőrökről, akiknek köszönhető, hogy zavartalanul folyhat a munka, nyugodtan alhatunk, vagy szórakozhatunk.

Nagy sikere volt a műsor számainak. Kiemelkedett Némere Mária és Debreczeni Edit énekdüettje, dr. A. Sajó Judit kis tanítványainak: Rátkai Jutka és Löwinger Tamara és a többi szereplőknek bájos, tökéletes táncszáma, Mezei Ferenc pompás szavalata, a Rendőrzenekar Palotai vezényletével előadott, művészi színvonalon álló száma Pálmál Elli, Hajdu Péter és Márky Géza éneke, Kovács Irén szavalata. Kár, hogy az előrehaladott idő miatt a műsor több értékes számát már nem lehetett előadni.

Műsor után a tánc vette kezdetét és az ötletekben kifogyhatatlan rendezőség jóvoltából a megjelentek a hajnali órákig maradtak együtt. A bál nagy sikere dr. Kiss Sándor rendőrszázadossal élén kitűnően működő rendezőgárda érdeme.

Rómában

aláírták a magyar-olasz kereskedelmi szerződést, amelynek értelmében Olaszország gépeket és primőroket. Magyarország petróleumot, vasat, mezőgazdasági terményeket és szárazfűvelékeket szállít.

Régi ismert Hullaházban új vezetés alatt Papp József cigány és jazz zene játszik. Kellemesen szórakozhat minden este.

Vígyszínház
m e z g ó

Ma 3.15, 5.15, 7.15 órakor a hősiesség és a férfias bátorság filmje:

VASÖKLŰ BOGDÁN

Izgalmas háborús történet az ukránok szabadságharcáról. — Fősz.: Morávinov és Zsukaszkaja.

A FÜGGETLEN IFJUSÁG HIREI

MA DELUTÁN 4 órakor debreceni elnöki tanács.

SZOMBATON ESTE rendezi a Független Ifjúság a Kisgazda Párt előadótermében műsoros ismerkedési estjét. Az est műsorán vidám ének, hegedű-, zongoraszámok, szavaltatok szerepelnek. Utána reggeli szórakozhat mindenki. Jegyek 2 forint 50 filléért elővételben.

Kováts László visszalép a Kisgazda Pártba

A Kisgazda Párt politikai bizottságának legközelebbi ülése elé érkező személyi ügy kerül. Kováts László, nógrádmezei képviselő az ottani Kisgazda Párt régi és lelkes vezetője, akit az év márciusában többmegával kizártak a Kisgazda Pártból, kifejezte azt a készségét, hogy visszalép a Kisgazda Pártba és ezt az elhatározását meg is indokolta. Értesülésünk szerint a politikai bizottság a kérést kedvezően bírálja el, úgy, hogy Kováts László a Ház legközelebbi ülésén már a Kisgazda pádsorokban foglal helyet.

A Városi Dalegyet 84-ik közgyűlése

Debreceni Városi Dalegyet 84-ik közgyűlést vasárnap tartotta B. Béla társelnök elnöklése mellett a közgyűlést választmányi ülés előzte meg. Mindkét gyűlés tárgyszorozatában a Dalegyet jövőjével kapcsolatos fontos ügyek szerepeltek. A közgyűlés megvitette a tisztújítást is, mivel a régi tisztak megbízása lejárt. A választás során a következő tisztikar került a Dalegyet élére: Társelnökök: Dr. Magoss György, dr. Vasváry István, dr. Kölesy Sándor ny. polgármesterek és dr. B. Béla Bertalan ny. főjegyző. Elnökök: Szabó Kálmán polgármester. Társelnökök: B. Béla ny. irodai igazgató, Pataky József min. tanácsos Nagy Dező számv. főtanácsos. Th. társelnökök: Dozza György ny. nyomdai igazgató, Kéméri Mikó Gyula ny. téglagyári igazgató, Szendrey Sándor h. polgármester s Végh Dező ny. helyettes polgármester. Alelnökök: Papp Sándor és Udvarhelyi Béla városi tisztviselők. Th. alelnökök: Ary Lajos számv. főnök, dr. Szabó Gyula tanácsnok, dr. Balogh József orvos, Serényi József ny. tanácsos Simon Lajos és Barza Barna ny. igazgatótanácsok. Vargha Béla ny. győgy-pedagógiai tanár, Pompoli Ferenc szabó, Nagy Sándor lakatos, Simon István nyomdai gépész, Teleki Pál ny. MÁV intéző, Dobi Lajos, Szűcs Béla városi tisztviselők, Titkárok: Székely Béla győgy-pedagógiai tanár, Gyulácz Sarolta városi tisztviselő. Th. titkár: Hevesi István városi irratáros. Jegyzők: Kemecse Zoltán városi főpénztáros és Pápay Andre győgy-pedagógiai tanár, Péntáros: Horváth István városi tanár, Ellenőr: Papp György városi tisztviselő, K. Kiss Lajos műszaki tisztviselő és Nagy Dezőné. Zászló-tartó: Katona József városi tisztviselő. Kurigazgató: Pórry István ny. áll. tanító. Karagagok: Lókody László számv. tanácsos Saehgyi Sándor igazgató-tanító Kisené Besenyey Erzsébet zenetanár. Ugyész: dr. Oláh Tibor th. főjegyző. Számveze-gelő: Kovács Mihály bankigazgató. D. Nagy Dező ny. tisztviselő, dr. Mat. Jánosné Lékódi Júlia és Nosztrai Etelka tisztviselők. A közgyűlés választott még 20 igazgató-választmányi tagot, a működők sorából 14 férfi és 14 női választmányi tagot. A műsor-tervezet összeállítására, továbbá a közeljövőben megrendezendő dalegyeti bál és egyéb hangverseny műsor megállapítására egy 6 tagú bizottságot küldött ki amely gondoskodni fog a 84. évet szemlélő egyesület hasznos működéséről.

VESZEK írógépet, számoló- és sokszorosítógépet. HURAY, Iparkamara

Teherautó fuvarozást vállal SZEKERÁK
Rákosi lenő-utca 4. Telefon: 102.

Truman elnök nyilatkozata

Truman elnök a köztársasági párt győzelme után keletkezett politikai helyzetről szólva sajtóértekezleten kijelentette, hogy Byrnessel együtt folytatni kívánja Amerika mostani külpolitikáját, amely nem pártjellegű, hanem a nemzet egységes fellegését ükrözi vissza. Belpolitikai tervet elfogadja a nép döntését, amely a köztársasági pártnak juttatta a többséget és mindenki figyelemet, hogy a kényes és bonyolult helyzetben tanúsítson nagy önfegyelmet és óvatosságot. Reméli, hogy az új törvényhozás valamennyi tagja az állam érdekeit minden pártszem pont fölé helyezi és felelőssége tudatában dolgozik majd a parlamentben.

A kunmadarasi bűnper második tárgyalása

A Népbíróság Országos Tanácsa Sáriós Márton táblai tanácselnök vezetésével hétfőn kezdte tárgyalni másodfokon a kunmadarasi pogrom ismeretes bűnperét. A fellebbezési tárgyalás előreláthatóan három-négy napig tart.

A „Szabolcs” cigarettát kivonják a forgalomból

Hirt adunk arról, hogy a „Szabolcs” cigarettá ezres tömegekben hever a debreceni dohányüzemekben, mert a közönség rossz minőség miatt nem vásárolja. Most intézkedés történik, hogy ezt a nem sikerült cigaretták kreációt kivonják a debreceni forgalomból. Erre vonatkozólag illetékes helyről a következő tájékoztatást adták munkatársunknak:

— A „Szabolcs” elleni panaszok nem újak. A debreceni dohányelosztó hivatal már hetek óta tudomással bír arról, hogy a közönség nem kedveli. A központi dohányjövődék nagyobb tételt küldött Debrecenbe azért, hogy a nagy népszerűségnek örvendő „Magyar” cigarettakészletek apadásakor időnként előlőli hiányt pótolni tudja a dohányáru raktár. A Dohánygyár igazgatósága a „Szabolcs” készletek visszavonása ügyében sürgősen megkereste a Dohányjövődék központját és azt rendelkezésre bocsájtotta. A felirattal az is kérte, hogy a debreceni trafikosoknál künn lévő készleteket a nagyáruvá vissza vegye, mert a kis üzések pénzre fekszik az el nem adható áruban. s ez jelentékeny veszteséget jelent számukra.

Megemlítjük még azt, hogy a kis üzések részére a „Szabolcs” további kiadását megszüntették. Most már a Magyar cigarettakészletek jelentékenyen megnövekedtek. Részben a debreceni gyár teljes kapacitása folytán, részben pedig azért, hogy a szegedi gyárból 2 millió darab Magyar és ugyanennyi Munkás cigarettát érkezett Debrecenbe, ami a szűkséglelet bőségesen fedezni fogja.

Írógép gépművelés, sokszorosító-gépek javítása JÓTÁLLÁSAL.
Eladás — vétel — csere — keltékek
Ludmán Ferenc írógép-műves-mester.
PIAC-UTCA 40. — Hangya átjáró.

Prima nyirág felező-szűrő kapható.
Lorakat: Mikló-utca 2. szám. (Kölcsonkóváltómű. Békés)

Róth Adolf és Tsa posztókereskedő régi helyen árusít Kistemplom bazár

Tűzifa BEDECS-től Bőszörményi-út 2/c. Rendelés Rákóczi-u. 7. alát is.

Szeretet és megértés legyen a demokráciában!

Szigethy képviselő beszámolója Sámsonban és Nyirábrányban

A Független Kisgazdapárt vármegyei szervezete az elmúlt vasárnap nagyszabású népgyűlést tartott Hajdúsámsonban és Nyirábrányban.

Hajdúsámsonban a közösgyűlés zsűfoglalásig megtelt nagyteremben Szabó István, a sámsoni kisgazdák elnöke melegen üdvözölte a megjelenteket, akik között ott volt Szigethy Gyula nemzetgyűlési képviselő, Kis Gergely országos titkár, képviselő, Dósa György alelnök és Fogarassy Elek vármegyei főtitkár.

A Himnusz elneklése után Szigethy Gyula nemzetgyűlési képviselő nagy figyelem közepette tartotta meg képviselői beszámolóját, amely átfogóan ismertette a demokratikus kormányzás eddigi eredményeit és a közeljövő feladatait. Bevezelőjében rámutatott arra, hogy a politikai türelmetlenség csak súlyosbítja a rombadőlt ország helyzetét. Ebben az országban egyetlen pártnak sem lehet más célja, mint telkileg és anyagilag újjáépíteni a romokat. Ehhez azonban idő és türelem kell. Csak az a munka maradandó, amelyet türelmellel, megfontoltan és szeretettel végzünk. Úgyünk nem viszik előbbre a kisebb-nagyobb torzalkodásokat. Függesztjük szemünket az alapvető nagy célokra.

Mi nem aszerint bíráljuk a magyar embert — mondotta a továbbiakban — hogy melyik párthoz tartozik, hanem hogyan állja meg helyét, hogyan végzi munkáját, akár fizikai, akár szellemi téren dolgozik. Ez az egyetlen szempont annak elbírálásánál, hogy érdemes-e vele együttműködni. Azokat pedig, akik még nem tudtak beilleszkedni a nemzetépítő munkába, a meggyőzés eszközeivel igyekezzünk megnyerni. Ököltel nem lehet jó demokráciákat nevelni.

Szigethy képviselő ezután a demokráciával szemben itt-ott felbukkanó türelmetlenségről szólt. A magyar demokrácia szülő anyja a magyar társadalom s a társadalom szörnyű vajudása nyomán született meg. Ha azt akarjuk, hogy a demokrácia meggyőződjön, kifejlődjön, ismét csak szeretetre, megértésre van szükség. Mi a polgári demokrácia mellett állunk és maradunk. Hibák vannak, de azok felhagyatásával, rossz indulatú kritikáival nem segítünk a demokrácia fejlődésén. Szeretettel, segíteni akarással nyuljunk a demokrácia problémáihoz, mert ellenkező esetben itt nem demokrácia lesz, hanem valami egészen más.

A képviselő ezután ismertette a magyar demokrácia kéteves munkájának politikai és gazdasági eredményeit. Elsőnek említette Magyarország függetlenségének a külföld részéről történt elismerését, továbbá a köztársaság életrehozását. A Dékeszerződés után szuverenitásunk teljes birtokában leszünk. Külön kiemelte az elmúlt év választások jelentőségét melynek zavartalanlansága és tisztasága az egész világ megbecsülését szerezte meg Magyarországnak számára. Rámutatott a közigazgatás helyreállítására, valamint a közbiztonság látható javulására. Gazdasági vonatkozásban a földbirtok-reform, a stabilizáció, a vasúti forgalom helyreállítása, új hi-

dak építése, a magyar gyáripar egyre intenzívebb kiépítése, a közellátás általános javulása és külföldi kereskedelmi szerződések megkötése maradandó értékű alkotások. Az eredményeket az egész magyar demokrácia érte el és azokból egyetlen párt sem csinálhat magának politikai dicsőséget.

A közeljövő nagy feladatairól szólva rámutatott arra, hogy a földbirtokreformot most már — éppen mezőgazdaságunk nyugodt munkájának biztosítása érdekében — sürgősen be kell fejezni. Ez nyugodtan lehet nemzeti célnak tekinteni, hiszen az egész ország jóléte függ attól, hogy a 60 százalékos kitevő parasztság zökkenők és zavarok nélkül végezhesse munkáját. A földbirtokreform befejezésén túl lehetővé kell tenni a parasztságunk, hogy olcsó kamattal hosszú lejáratú kölcsönhöz jusson, fel kell építeni minden faluban a faluházát s erre olyan módot lehet találni, hogy az építkezés sem az államnak, sem a falu népének ne jelentsen terhet. Meg kell szervezni a mezőgazdasági gépekkel való ellátását, szőlő- és gyümölcsfeldolgozó akciókat kell indítani. Egy mondatban: fel kell készülni a minőségi termelésre már a közeljövőben és le kell rakni a Kert-Magyarország alapjait.

Szigethy képviselő másik nagy célul a mezőgazdasági érdekképviseleti törvény beiktatását jelölte meg. A Magyar Parasztszövetség joggal követelheti magának a szakszervezeti jogokat. Külső tényezők ne szőljanak bele abba, hogyan vezetni meg parasztságunk érdekképviseleti szervét. Ez a magyar parasztság belső ügye. Végül hangoztatta, hogy az önkormányzati választásokon most már sürgősen meg kell tartani. Itt az ideje, hogy a magyar vidék is megkapja a jogot akarati kiváltságához és maga döntessen faluja további kormányzásáról.

Szigethy képviselő élénk helyesléssel kísért beszéde végén rámutatott arra: nem elég az ha a pártok vezetői megteremtik a nyugodt politikai légkört. Erre a nyugalomra a vidéken is szükség van. Felhívta a pártok helyi vezetőit, hogy közvetlen, baráti tárgyalásokon igyekezzenek kiküszöbölni a mutatózó ellentéteket.

A nagy tüsszel fogadott beszéd után Kis Gergely országos titkár nemzetgyűlési képviselő mondott beszédét. Hangoztatta, hogy minden párt célja és célja is: a Kisgazdapárt független, szabad embereket akar, kisgazdákat a magyar falvakban. Azt akarja, hogy a föld proletárja 1500 kisgazda, azután jómódú polgár legyen. Ez a mi demokráciánkban a fejlődés útja. A magyar nép ígértet sokat kap minden felől. Mi azt mondjuk: — Az ígértet ti vagytok magyar parasztok! — Hangsúlyozta, hogy a Kisgazdapárt szilárdan áll a magántulajdon mellett, de a földre azt mondja: az a nemzeti közösség tulajdona. Csak annak jár föld, aki szereti és megműveli. A magyar föld nem Csáky szalmája, amelyet mindenki tetszése szerint prédálhat. Szakembert akarunk a szakembert kívánó posztokra. Az államotásban a Kisgazda-

párt nem hajlandó tovább menni az eredei megállapodáson. De államotítani kívánja a közsegeket, mert még ma is vannak Magyarországon önálló köztársaságok, amelyeknek azonban kiskirályuk van. Hangoztatta, hogy ideje volna egy széleskörű országos vizsgálatot tartani ebben az országban és a minisztertel kezdve a falusi párttitkárokig megnézni: mennyivel szaporodott a vagyona az elmúlt két év alatt. Végül rámutatott arra, hogy az országépítéshez erős hit kell. Többet ér egy hitű ember — akármilyen pártban is van, mint száz hitetlen — akármelyik pártba irakozott is.

Kis Gergely nagy tetszéssel fogadott beszéde után Dósa György alelnök szólt a megjelentekhez. Kifejtette, hogy a Kisgazdapárt célja: minden dolgozó ember becsületesen elvégzett munkája után tisztességgel megéltetését talájon. Előttünk három eszmény áll: szabadság, magyar hit és demokrácia. Végül hangoztatta, hogy a nehéz időben mérsékelre és kitartó türelemre van szükség.

A szépen sikerült gyűlés Szabó István pártelnök zárószavai után a Szózat elneklésével zárult.

A gyűlés után közbejött volt, amelyen számos felszólalás hangzott el. A központi szónokok különösen kiemelték azt az áldozatos erőfeszítést, amelyet a sámsoni kisgazdák és vezetőik a nehéz helyzetben tanúsítottak.

Délután Nyirábrányban volt lelkes népgyűlés, amelyet Kövendy Gyula helyi pártelnök nyitott meg. Szigethy képviselő beszámolója után Kis Gergely alelnök beszédét, majd Dósa György alelnök felszólalása után a nagyszámú megjelent fiatalokhoz Reményi József intézett keresetlen szavakat.

A népgyűlés Kövendy Gyula zárószavai után a Szózat elneklésével ért véget.

Népfőiskola Debrecenben

A Magyar Parasztszövetség debreceni központja rendezésében november 18-án nyílt meg a debreceni Népfőiskola. A leányok részére nyílt Népfőiskola a Svetits intézetben lesz, míg a legények a piarista gimnáziumban találhatnak otthont. Az iskolában kiváló szakemberek bevonásával az egész télen folyik majd a tanítás és évzáró március elején lesz. A vidéki hallgatók a Szövetség által felállított internátusban nyernek elhelyezést. Az a cél, hogy mintegy száz parasztfiú és leány vehessen részt a Népfőiskolán. Az igazgatóság ezúton is felhívja a debreceni, tanyasi és vidéki parasztfiúkat figyelmét a Népfőiskolára, melyre még ezen a héten lehet jelentkezni. Részletes felvilágosítást a Parasztszövetség debreceni központjában (Simonffy u. 1. sz. II. em.) adnak.

A tejplaci húsárúsítás beszüntetése

A tisztai főorvosi hivatal átiratot intézett a rendőrséghez, melyben szóvá tette, hogy a Simonffy utcai tejplacon elszaporodott a húsárúsítás. Mivel az itt kimerésre kerülő sertés- és borjúhús jelentékeny része zugvágásból ered, egészségügyi szempontból is erősen kifogásolható. Emellett a nagyrészt csak tejtermék árusításra jogosító iparigazolvánnyal rendelkező árusok a rendőrség megállapítása szerint iparügyi kihágást is követnek el, amikor hús-neműt árulnak.

B. Rác István nemzetgyűlési képviselő tart előadást a Független Ifjúság hetilapjának kulturáldélutánján

A Független Ifjúság nagy érdeklődésre számot tartó kulturáldélutánja városunk egyik legnépszerűbb ilyenmű megnyilvánulása lesz. A műsor két részből áll, az első részben a magyar népi kultúra, a második részben az európai magaskultúra legszebb számai kerülnek előadásra: a Svetits tanítónőképzőintézet énekkara, Höchtl Margit a Zenekola tanárnője, Györfly Barnabás, Grünfeld Viktor, Pálffy István és a Független Ifjúság népi csoportjának közreműködésével. A kulturáldélután műsorán szerepel B. Rác István nemzetgyűlési képviselő, a Független Ifjúság országos elnöke és Imre Lajos, a Független Ifjúság országos főtitkárának rövid előadása. A kulturáldélután pontosan 4 órakor kezdődik a Kisgazda Párt előadótermében. Jegyek 2 forintért kaphatók.

Gépesítik a rendőrséget

A közeljövőben jelentős javulás várható Budapest és az ország közbiztonsága tekintetében: azáltal, hogy a rendőrséget gépesítik. A Gazdasági Főtanács ugyanis engedélyt adott arra, hogy az amerikai dollárkölcsön alapján vásárolt árukból gépkocsikat kapjon a rendőrség. Ötven gépet már is átvettek, a jövő héten pedig további 150 kocsi átvétele várható.

A nyugdíjasok fellebbezhetnek az illetménykorlátozás ellen

A nyugdíjasok B-listájával kapcsolatban pénzügyminiszteri rendelettel közöl a hivatalos lap legutóbbi száma. Eszerint a nyugdíjasok jövedelmének megállapításánál figyelembe kell venni a szolgálati viszonyból származó illetményt, munkabéret, tiszteletdíjat, nyugdíjat, nyugdírt és egyéb bármilyen elnavezésű rendszeres vagy nem rendszeres pénzbeli vagy természetbeni járandóságot. Nem kell beszámítani a betegség, haláleset, vagy anyagi romlás folytán nyújtott segélyeket. Az önálló ipari vagy kereskedelmi tevékenységet folytató nyugdíjasoknál havi jövedelmek a havonta fizetett kereseti és jövedelmi adó 150 százalékát kell számításba venni. Ha vita merül fel az iránt, hogy valamely keresetet, vagy jövedelmet a nyugdíjkorlátozások szempontjából figyelembe kell-e venni, vagy sem, akkor a számfeljő hivatal az ügyet az illetékes miniszterhez terjeszti fel, ez a miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértve határoz.

Az a nyugdíjas, akinek nyugdíjkorlátozást a számfeljő hivatal korlátozza, a határozat ellen a kézbesítéstől számított 30 napon belül a számfeljő hivatalnál beadandó és az illetékes miniszterhez címzett fellebbezéssel érkezik. A fellebbezésről a szakminiszter és a pénzügyminiszter közös meg egyezéssel dönt.

Boxeres rablók támadása

Sándor Lajos kőműves Vasvári Pál utca 30. sz. alatti lakost este fél 9 órakor megtámadta két boxeres rabló, leütötték és elvették pénztárcáját 130 forinttal. Sándor, mikor magához tért, utánuk eredt és küzdésbe bocsátkozott a támadókkal, akik boxerüket visszahagyva elmenekültek.

II. Újjáépítési állami sorsjáték.

Főnyeremény: 50.000 forint.

Sorsjegyek ára:

Egész: 5 Ft. Fél: 2,50 Ft. 16.650 db különböző készpénz-nyeremény 500.000 Ft. összértékben.

Húzás: Budapest 1946 december hó 5-én déli 12 órakor a Székesfővárosi M. Pénzügyigazgatóságánál (Budapest, V., Szalay u. 10-14. alagsor 7. sz.). A sorsjegyek kaphatók a Székesfővárosi M. Pénzügyigazgatóságánál (Bp. V., Szalay u. 10-14. félelekt 1.), azonkívül minden dohányárúsnál és osztályosjegybeküldés esetén a M. Pénzügyigazgatóság a sorsjegyeket portómentesen küldi meg.

H I R E K

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaságban ma, november 12-én az orvostudományi szakosztály ülését az idegklinika tantermében tartja délután 5 óra kezdettel. Ezen dr. Havas Andor az „Orvosképzés a Szovjetunióban” címen tart előadást. Kérlik az orvostagokat és az érdeklődőket, a megjelenésre. — November 13-án, szerdán a népművészeti szakosztály este 6 órai kezdettel tartja megbeszélését. Érdeklődőket szívesen látunk.

A debreceni népbíróság hétfőn tárgyalta Zsidai Zoltán hajdúszovátai tanfő népellenségi ügyét. A vádirat szerint 1944 március 15-én Hajdúszovátán ünnepi beszédében a háború tovább folytatása mellett foglalt állást, az országosági állapotokról eljételem nyilatkozott, antiszemita kifejezéseket használt és a levéteket is további harcra, buzdította. Zsidai Zoltán tagadta a vádakot. Előadta, hogy csak Petőfiről, Kosuthról, a szabadságharcról beszélt és mivel ugyanakkor tért vissza a harctérről, beszédében beleszólt a háború borzalmaiba, a háború okozta pusztításokba és pusztulásokba. A bíróság többtanu hallgatott ki, egyesek terhelő vallomást tettek, több tanu nem hallotta a vádbeli kifejezéseket. A népbíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása után Zsidait népellenségi cselekmény miatt hathónapi börtönrre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

Amerikai meleg

zokni 8 Ft. FRANK Arany Bika. Éptelt.

A Debreceni Kertészek Szövetkezete folyó hó 13-án, szerdán délelőtt 11 órakor rendkívüli gyűlést tart Rakóczi u. 10. sz. alatt, amelyre minden tag feltétlenül megjelenését kéri a vezetésől.

DHV. villamos hírdetmény. További intézkedésig villamos menetrendünk változatlanul hagyásával, a MÁV pályaudvarról Debrecenbe menetrend szerint Budapestről 20.20-kor érkező gyorsvonathoz, az esetben, ha az késés esetén legkésőbb 21 óráig beérkezik a MÁV pályaudvarról a különkísérlet villamoskocsikat indítunk. Ehhez a járathoz a mellékvonatokon azonban csatlakozás nincs. DHV. üzletigazgatóság.

GYÁSZROVAT

Kovács László

Kovács László, ref. presbiter 79. évében elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a Köztemető II. A. ravatalozójában. Elhunytat bánatos özvegye Kovács Lászlóné szül. Pirocs Julianna, leánya Ilonka, testvérei, sógorai, sógorónéi és kiterjedt rokonsága gyászolja. — Lakás: Vendég utca 84. Minden külön értesítés (gyászlap) helyett. — Bartha vállalat.

CSERÉPKÁLYHA, ZIRKULI, HAL-KÖZ 6.
Székely Sándor volt munkavezetője

Hörccsögőt vad-, házinyulat, görény, pézsmát, rókát minden mennyiségben legmagasabb napi áron vesz
Somogyi László szőrmelész és kikészítő gyára Debrecen, Varga-u. 32. Tel.: 36

HORA ékszer, óra, szaküzlet és műhely.
Piac-u. 20. Városháza.

HÖLGYEIM!
a Fábrián Modellház most is elegánsan öltöztet. Piac-utca 43.

